

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۵ شهریور ۱۴۰۱ - ۲۹ محرم ۱۴۴۴
سال بیست‌و‌چهارم - شماره ۶۵۶۱ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

فساد، سیستمی یا سیستماتیک؟

محمدجواد احوان مدیرمسئول

نظر می‌رسد ناشی از خلط میحث و تلقی اشتباه از قرابت واژگانی است.

باید دانست دو مفهوم «فسادسیستمی» و «فسادسیستماتیک» هرچند از لحاظ واژگانی قرابت دارند اما حامل معانی کاملاً متفاوتی هستند.فسادسیستمی (Systemic corruption) اشاره به سیستم و نظام فسادپرور و فسادپذیر دارد. حال آنکه فساد سیستماتیک (Systematic corruption) به مفهوم اقدام شبکه‌ای و جمعی برای فساد است. در واقع فساد سیستمی به فساد خیز بودن سیستم و فساد سیستماتیک به اقدام سازمان یافته برای فساد می‌پردازد.

فساد سیستمی (نهادینه) فسادی است که عمدتاً به دلیل ضعف یک سازمان یا یک فرایند به وجود می‌آید و معمولاً با مقامات مسئول که در داخل سیستم فاسد عمل می‌کنند، مرتبط است. زمانی می‌توان گفت فساد سیستمی وجود دارد، فساد بدون مانعی فرایندهای سیستم را آلوده کرده باشد و هیچ سازوکار نظارتی حتی نتواند از وقوع فساد مطلع شود، چه رسد به آنکه آن را به نهاد قضایی گزارش کند و به اطلاع عموم برساند. فساد سیستمی معمولاً فرایندها و ساختارها را آلوده می‌کند که نهادهای نظارتی یا از کار می‌افتند یا خود آلوده شده و به فساد دامن می‌زنند.

اما تعبیر «فساد سیستماتیک» یا «فساد شبکه‌ای» هر چند شباهت واژگانی دارد، اما به مفهوم دیگری است و به معنای وجود مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ در برخی مسئولان و افراد ذی‌نفع در بخش‌های مختلف اداری و بروکراتیک کشور است که گاه حتی در حوزه تصمیم‌سازی و تنظیم قوانین و مقررات اجرایی نیز نفوذ یافته‌اند. اصولاً فساد به معنایی که در پرورنده‌های بزرگ اقتصادی مشاهده می‌شود از توان یک یا چند نفر محدود در یک یا دو بخش خاص خارج است و ضرورتاً تراشیکه‌ای است. فسادهای گسترده‌ای که گاه با مبلغ چندهزار میلیاردی در رسانه‌ها بازتاب می‌یابند، حاصل اقدام یک یا چند نفر محدود نیست و احتمالاً شبکه‌هایی از اشخاص مؤثر در بخش‌های مختلف در شکل‌گیری آن دخیل بوده‌اند. از این رو این گونه فسادهای سیستماتیک (به معنی حاصل کار یک شبکه فساد) تلقی می‌شوند و لزوماً نمی‌توان به دلیل وقوع فسادهای سیستماتیک، از فساد سیستمی (به معنای آلودگی کلی سیستم اداری کشور) سخن گفت.

پرورنده‌های فساد معروف را با هم مرور کنیم؛ اخلاص در بانک صادرات و نیز شهرداری تهران در دوره سازندگی، شهرام جزایری و گروه امیرمضمور آریا، کدام از اینها اول در رسانه‌های بیگانه یا خارج از کشور مطرح و بعد رسیدگی شده؟ همه اینها را نهادهای نظارتی داخلی گزارش داده‌اند، فوه قضائیه کشور رسیدگی کرده و نهایتاً افرادی مجازات شده‌اند. کشف، شناسایی، برخورد و مجازات در همین سیستم رخ داده و اگر سیستم فاسد شده بود، اصلاً کسی از این فساد خبردار نمی‌شد که موضوع برخورد نیز مطرح باشد. اگر سیستم آلوده بود برای بسته نگاه داشتن نیش و کنایه رسانه‌های بیگانه هم که شده چشم بر این فسادها می‌بست و بی‌سرصدا به آن خاتمه می‌داد. اما نظام اسلامی هزینه طعنه و شماتت دشمن را پذیرفت، چون نمی‌تواند با وقوع فساد در کشور کنار آید و آن را هضم نمی‌کند.

موضوع فساد موضوعی تازه و منحصر به کشور ما نیست و البته فسادستیزی نظام نیز عمری به درازای فساد در کشور دارد. وجود نهادهای گوناگون نظارتی که اتفاقاً خود افشاکننده فساد در کشور هستند، بهترین دلیل برای سیستمی نبودن فساد است. همین که فساد در همان ابتدای کشف و حتی قبل از رسیدگی قضایی از سوی نهاد کاشف افشا می‌شود هم دلیل دیگری بر سیستمی نبودن فساد است. اینکه فساد برخی از بستگان نزدیک عالی‌ترین مقامات کشور همچون برادر رئیس‌جمهور سابق و برادر معاون او کشف و برخورد شد و حتی گاه برخی مقامات در حد معاون رئیس‌جمهور مورد پیگرد قرار گرفتند نیز از دلایل آشکاری است که سیستمی نبودن فساد را در جمهوری اسلامی ایران ثابت می‌کند.

در مجموع باید گفت نمی‌توان وجود فساد را در کشور انکار کرد اما اولین و اصلی‌ترین مدعی مبارزه با فساد خود نظام اسلامی است و از مبارزه با فساد ابایی ندارد و آن را تحمل نمی‌کند، هرچند در این مسیر هزینه‌های زیادی را متحمل می‌شود که یکی از آنها تهمت سیستمی بودن فساد به نظام است.

عرضه یک میلیارد دلار خودروی خارجی در بورس

آیین‌نامه واردات خودرو زودتر از پیش‌بینی‌ها ابلاغ شد. اولویت واردات با خودروهای زیر ۱۰هزار دلار است. شاید به‌طور میانگین امکان واردات ۱۰هزار خودرو فراهم باشد. خودروها در بورس عرضه خواهد شد و خودروی دست‌دومی وارد نمی‌شود |همین صفحه

عرضه یک میلیارد دلار خودروی خارجی در بورس

تفاوتی به جان و مال مردم خارج کند. سال‌ها است که به واسطه ممنوعیت ورود خودروهای خارجی به کشور خودروسازان در بازار یکه تازی کرده‌اند و خودروهای فاقد استانداردهای لازم و کافی خودرو به حد اکثر قیمت ممکنه فروخته‌اند اما به نظر می‌رسد تکمیل قطعات پازل واردات خودرو آغازی بسر پایاز بی تفاوتی به حقوق مصرف‌کننده و جان و مال مردم، با بیی تفاوتی تمام از کنار همه تابلوهای اساسی می‌گذرند، تابلوهای چون رعایت حقوق مصرف‌کننده، اصلاحات ساختاری، سرمایه‌گذاری در حوزه تحقیق و توسعه، سرمایه‌گذاری نکردن در حوزه‌های غیر مرتبط و نرخ‌گذاری منصفانه محصول. وقتی خودروساز داخلی به دلیل کجروی‌های چند ده ساله نمی‌تواند هزینه‌های غیر مرتبط با تولید محصول را کنترل کند و این هزینه‌ها را چنان به بیخ ریش خودرو می‌بندد که خود خودرو با شنیدن قیمت نجومی‌اش، چهار شاخ گاردن می‌برد و گوشش هم به توصیه و پند و نصیحت مدیران بدهکار نیست و به واسطه انحصار بر بازار هر روز نرخ روی نرخ می‌گذارد و دیگر ارزش خودروی داخلی به جیب بسیاری از مردم همخوانی ندارد، چاره‌ای جز این باقی نمی‌ماند که برای بیدار کردن خودروسازان داخلی از ایزار واردات بهره ببریم تا شاید به واسطه ورود خودروهای باکیفیت و ارزان قیمت خارجی و شکست انحصار در بازار خودرو، خودروساز داخلی حیا کند و تکانی به خود بدهد و این صنعت را از باتلاق ناکارآمدی و بی

مسائل کهنه موجود در کشور عزمی راسخ دارد. آیین‌نامه واردات خودرو را ابلاغ کرد تا با شکسته شدن انحصار بازار هم نرخ خودرو بیش از پیش نزول کند و هم اینکه کیفیت خودرو موجود در بازار ارتقا یابد و این موضوع کمکی است به اشخاصی که با نرخ‌های کنونی خودرو تا سال‌های مسال نمی‌توانستند صاحب خودرو شوند. همچنین ارتقای کیفیت خودرو می‌تواند ریسک رانندگی در جاده‌های بسی کیفیت و نقاط حادثه خیز را تا حد زیادی ارتقا بخشد و پوشش ایمنی است بر جان سرنشینان خودرو.

همچنین تمامی خودروهای وارداتی در بورس کالا عرضه خواهند شد و واردات خودروهای اقتصادی تا ۱۰ هزار دلار در صورت تولید و ساخت داخل مشمول مشوق‌های اقتصادی خواهد بود. بر اساس آیین‌نامه ابلاغی، وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است با هدف توسعه تولید خودروهای اقتصادی حداکثر ۱۰هزار یورو ضمن پیش‌بینی مشوق‌های سرمایه‌گذاری و تولید اقدامات مورد نیاز برای هدایت بخشی از واردات به سمت تولید و افزایش ساخت داخل را به عمل آورد، برنامه ساخت داخل وار دکنندگان مصوب باشسیم و در عین حال در جریان این طبق بند دیگری این آیین‌نامه، واردات خودرو برای شماره گذاری در مناطق آزاد تجاری و صنعتی منحصر به خودروهای هیبریدی یا تمام برقی است. سرمایه‌گذاری و راه اندازی ایستگاه‌های شارژ بر عهده وار دکنندگان است.

وزارت صنعت با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دستورالعمل‌های اجرایی این تصویب‌نامه از جمله چگونگی تعیین و تخصیص ارز مشخصات فنی خدمات پس از فروش انتقال فناوری و تعیین صلاحیت‌های فنی و حرفه‌ای وار دکنندگان را تعیین و ابلاغ می‌کند.

■ **سقف واردات خودروی خارجی ۲۰هزار دلار است**

آیین‌نامه واردات خودرو بعد از ماه‌ها کش و قوس در دولت و مجلس شورای اسلامی در نهایت در تاریخ ۲۶ مرداد ماه به تصویب هیئت وزیران رسید و در تاریخ ۳ شهریور ماه از سوی محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهور ابلاغ شد. طبق

چراغ هدایت اصفهان نور به عرش برد

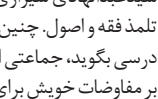
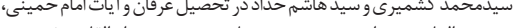
آیت‌الله محمدعلی ناصری، مجتهد و استاد اخلاق پس از طی یک دوره بیماری در سن ۹۲ سالگی به دیدار حق شتافت. ایشان از مفاخر اساتید اخلاق در عصر حاضر بود که در آموزش اخلاق به دیگران بیش از مسائل نظری به عمل در نشر مکارم اخلاقی همت گماشت. دوستی و نزدیکی میان آیت‌الله ناصری و آیت‌الله بهجت از نکات برجسته زندگی این استاد اخلاق بود. این معلم اخلاق پس از بازگشت به ایران به زادگاه خود اصفهان رفت و در آنجا مجالس تدریس فقه، اصول و تفسیر قرآن را دایر کرد و در کنار آن به بیان مسائل اخلاقی همت گماشت. حضور آیت‌الله ناصری در اصفهان و مسجد کمرزین موجب شد محیط مناسبی برای آموزش اخلاق اسلامی و ترویج نگاه مهدوی و عشق به بقیه‌الله‌الاعظم (عج) فراهم شود | **صفحه ۱۶**

عرفانی برای دستگیری از دین و دنیای خلق

زنده‌یاد آیت‌الله حاج شیخ محمدناصری

دولت‌آبادی – که روز گذشته روی از جهان برگرفت و رهسپار ابدیت شد– در عداد عالمان عارفی است که تلاش آنان برای سلوک و شهود، هرگز با عزلت‌گزینی و انقطاع از خلق جمع نشد! او از سرمایه عرفان خویش بهره گرفت تا در دین و دنیا از خلق الله دستگیری کند. نام‌های بزرگی که در زمره استادان آن دانشور نام‌سور بودند، خود معرف دانش و بینش اویند. اعاضلی چون سید جمال‌الدین گلبایگانی، شیخ عباس قوچانی، سیدمحمد کشمیری و سید هاشم حداد در تحصیل عرفان و آیات امام خمینی، سیدعبدالهادی شیرازی، سید محمود شاهرودی و سید ابوالقاسم خویی در تلمذ فقه و اصول. چنین شخصیتی می‌توانست صرفاً گوشه نشین باشد، نهایتاً درسی بگوید، جماعتی اقامه کند و وجهی المله و جنت مکان بماند. اما او علاوه بر مفاضت خویش برای عوام و خواص – که بسا را شایسته خویش ساخت– به اقدامات رفاهی بسیاری از قبیل تأسیس مراکز علمی و درمانی پرداخت و در این فقره نیز گره گشایی فراوان نمود. در این موضوع چندان توقف نمی‌کنند، چه حاصل کار او در برابر دیدگان مردم اصفهان و ایران است، و به ویژه روزه‌دارانی که سحر خویش را به مواظف آن بزرگ زینت می‌دادند و مشام جان را به شمیم یافته‌هایش معطر می‌ساختند. اما سخن این جزیره در باب احساس تکلیف او در برابر فضای سیاسی کشور، پس از سال ۱۳۸۸ است. به نهضات اسناد، در تار و پخه سیاسی انقلاب و نظام تا پیش از آن مقطع نیز نشانه‌هایی از آیت‌الله ناصری وجود داشت. اما وی با مشاهده وقایع پس از فتنه، بی‌توجه به خوشایندی یا بدایندی ابندی روزگار یا طعن طاعنان به میدان آمد و در تبیین ماکلتست رهبری و لزوم توجه همگان به ویژه مبلغان دین بدان، سخنانی صریح مطرح ساخت. آن روحانی آگاه بر این باور بود که دشواری‌های اداره کشور در این دوره – که تمامی معاندان اسلام و تشیع مترصد غیباتر آلود کردن ححن آن و سپس فرود آوردن ضربه‌اند– اقتضا دارد که همگان تا سر حد امکان، از اختلاف و نزاع بپرهیزند و رهبری را در اداره شرایط کمک‌کار باشند. سخنان وی به دلیل شیخوخت علمی و عملی، در فضای دینی اصفهان و کشور بازتاب‌هایی نمایان داشت و برای بسیاری از مؤمنان، حجت شرعی قلمداد می‌شد و ایشان را از حیرت و تردید بیرون می‌آورد. بی‌تردید فقدان این چراغ فروزان برای اسلام، تشیع و نظام اسلحی، خسارتی بزرگ است که تنها لطف حضرت حق می‌تواند آن را جبران سازد. روحش شاد.

محمدرضا کالیبای دبیر تاریخ

این آیین‌نامه، واردات خودرو باید با ثبت سفارش و تخصیص ارز صورت گیرد، همچنین سقف واردات خودروی خارجی ۲۰هزار دلار است. اولویت با خودروهای زیر ۱۰ هزار دلار تعیین شده است و سقف منابع ارزی برای واردات خودرو حداکثر یک میلیارد دلار است. همچنین تمامی خودروهای وارداتی در بورس کالا عرضه خواهند شد و واردات خودروهای اقتصادی تا ۱۰ هزار دلار در صورت تولید و ساخت داخل مشمول مشوق‌های اقتصادی خواهد بود.

همچنین آیین‌نامه ابلاغی، وزارت صنعت و معدن و تجارت مکلف است با هدف توسعه تولید خودروهای اقتصادی حداکثر ۱۰هزار یورو ضمن پیش‌بینی مشوق‌های سرمایه‌گذاری و تولید اقدامات مورد نیاز برای هدایت بخشی از واردات به سمت تولید و افزایش ساخت داخل را به عمل آورد، برنامه ساخت داخل وار دکنندگان مصوب باشسیم و در عین حال در جریان این طبق بند دیگری این آیین‌نامه، واردات خودرو برای شماره گذاری در مناطق آزاد تجاری و صنعتی منحصر به خودروهای هیبریدی یا تمام برقی است. سرمایه‌گذاری و راه اندازی ایستگاه‌های شارژ بر عهده وار دکنندگان است.

وزارت صنعت با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دستورالعمل‌های اجرایی این تصویب‌نامه از جمله چگونگی تعیین و تخصیص ارز مشخصات فنی خدمات پس از فروش انتقال فناوری و تعیین صلاحیت‌های فنی و حرفه‌ای وار دکنندگان را تعیین و ابلاغ می‌کند.

وزیر امور خارجه: روی مسائل باقیمانده پادمانی بسیار جدی هستیم و به هیچ وجه حاضر نیستیم در شرايطی که همه طرف‌ها به برجام برمی‌گردند، برخی اتهامات سیاسی و بی‌اساس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه جمهوری اسلامی ایران باقی مانده باشد و آنها بخوانند مثل استخوان لای زخم هر زمان که خواستند این اد‌عاها را برخاسته از محیط نامن‌کننده رژیم صهیونیستی را تکرار کنند | **صفحه ۱۵**

وداع «سایه» با ارغوان در تهران برای آرام گرفتن در رشت

صفحه ۱۶

ایران رئیس سازمان اکوسای شد

صفحه ۴

یادداشت‌های امروز
۲ ۱۰ مصداق موفقیت اقتصادی دولت حسین عبداللهی‌فر
۱۵ اما و اگرهای سوریه برای عادی‌سازی روابط با ترکیه سید رحیم نعمتی
۱۳ طلسم VAR شکسته می‌شود؟ دنیا خیدری
۱۴ شیب بروز جرائم تندتر می‌شود حسین فسیحی

ویژه های جوان

- بابت عملکرد روحانی هم رئیس را شماتت کنیم؟
- آقای ابیطیح، از قضا سرکنگبین صفرا فزود!

صفحه ۲